

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj:

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
AGENCIJE ZA STATISTIKU BiH
ZA 2004. GODINU**

Sarajevo, lipnja 2005. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	REVIZIJSKO IZVJEŠĆE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća	4
3.	Nalazi i preporuke	5
3.1.	Sustav internih kontrola	5
3.1.1.	Upravljanje i rukovođenje	6
3.1.2.	Planiranje i izvršenje proračuna	7
3.1.3.	Popis sredstava i izvora sredstava	9
3.1.4.	Program posebne namjene	9
3.1.5.	Informacijski sustav	10
4.	KORESPONDENCIJA	11
5.	Sažetak	11

I. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i to: Bilance stanja, Računa prihoda i rashoda, Iskaza o kapitalnim izdacima i Izvješća o izvršenju proračuna na dan 31.12.2004. godine u Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija). Revizija je ispitivala i usuglašavanja sa primjenjivim zakonima i funkcioniranje sustava internih kontrola.
- 1.2. Rukovodstvo Agencije je odgovorno za finansijska izvješća, postupanje sukladno zakonima i propisima i uspostavljanje učinkovitog sustava internih kontrola. Naša je odgovornost izraziti mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonski temelj revizije sadržan je u Zakonu o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine. Reviziju smo obavili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i izvršavanje revizije na način koji nam omogućuje da se u razumnoj mjeri uvjerimo jesu li finansijska izvješća sastavljena sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim računovodstvenim standardima i predstavljaju li točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava primjena zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvješćivanje i učinkovito poslovanje.
- 1.4. Revizija je, temeljem uzoraka, ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih izvješća, usuglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola. Smatramo kako revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za izražavanje našeg mišljenja.

Ured za reviziju izražava rezervu na finansijska izvješća za Agenciju za 2004. godinu iz niže navedenih razloga:

- Kašnjenje u imenovanju direktora i zamjenika direktora Agencije kao osnovne pretpostavke za uspostavu zakonske funkcije te institucije (točka 3.1.1. Izvješća);
- Planiranje proračuna nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definiranih ciljeva i zadataka poslovanja (točka 3.1.2. Izvješća);
- Nedosljedna primjena propisa koji uređuju područje računovodstva u dijelu koji se odnosi na vršenje godišnjih popisa sredstava i izvora sredstava (točka 3.1.3. Izvješća);

II. REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

1. Uvod

Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) funkcionirala je temeljem Odluke Vijeća ministara BiH o osnivanju Agencije od 20.08.1998. godine do 30.11.2002. godine, a od 01.12.2002. godine na temelju Zakona o statistici BiH (Zakon donesen od strane Visokog predstavnika, «Službeni glasnik BiH» broj:34/02). S obzirom da je proces implementacije Zakona o statistici BiH započeo krajem rujna 2004. godine, imenovanjem direktora i zamjenika direktora Agencije, većim dijelom 2004. godine Agencija je funkcionirala na temelju Odluke Vijeća ministara BiH o osnivanju Agencije za statistiku BiH.

Odredbama Zakona o statistici BiH utvrđene su ovlasti Agencije i to: sukladno međunarodno prihvaćenoj metodologiji Agencija prikuplja, izrađuje i distribuira prikupljene statističke podatke za BiH, na temelju podataka entitetskih zavoda za statistiku; predstavlja BiH pri međunarodnim organizacijama i ispunjava obveze BiH iz područja statistike; utvrđuje statističke standarde za realizaciju Programa, što obuhvata mjere potrebne za usklađivanje statistike na razini BiH; Agencija potiče suradnju između zavoda za statistiku entiteta i osigurava redovitu razmjenu podataka između ovih zavoda; kada to državni organi budu smatrali nužnim, Agencija će koordinirati planiranje, vođenje i objavljivanje rezultata popisa stanovništva i kućanstava BiH, sukladno Općem okvirnim sporazumom za mir u BiH uključujući Aneks 7. i 10. Sporazuma. Agencija vrši praćenje primjene i korištenja usvojenih standarda i izvješćuje o stupnju poštovanja standarda u godišnjem izvješću.

Vijeće ministara BiH je sukladno svojim ovlastima u studenom 2004. godine imenovalo Vijeće za statistiku koje je sukladno odredbama Zakona o statistici mjerodavno za davanje mišljenja u vezi sa pripremom i realizacijom programa, funkcioniranjem i daljnjim razvojem statistike BiH.

Za svoj rad Agencija je odgovorna Vijeću ministara BiH.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Ured za reviziju izvršio je reviziju Agencije za 2003. godinu, o čemu je sastavljeno Izvješće o reviziji. Osvrtom na preporuke revizije, dane u navedenom Izvješću, utvrđeno je kako Agencija nije poduzela sve aktivnosti na otklanjanju konstatiranih nedostataka.

Realizirane preporuke:

- Vijeće ministara BiH je u rujnu 2004. godine imenovalo direktora i zamjenike direktora Agencije;
- Izvršen je izvanredni popis stalnih sredstava i ista su usuglašena sa knjigovodstvenim stanjem;
- Izvršen je prijem osobe na upražnjeno radno mjesto referenta u računovodstvu koji ujedno vrši poslove likvidatora – kontrolora;
- Izvršen je povrat dva računala koje su po reversima zadužili raniji rukovoditelj i uposlenik Agencije;
- Agencija je u listopadu 2004. godine usvojila dio pravila kojima se regulira visina i kontrola troškova i to u vidu pojedinačnih odluka (Odluka o sadržaju zahtjeva, načinu izdavanja i pravdanja putnog naloga i korištenje službenog automobila Agencije; Odluka o procedurama kontrole korištenja fiksnih telefona; Odluka o pravu na korištenje službenih mobilnih telefona i naknadi za njihovo korištenje; Odluku o procedurama kontrole korištenja reprezentacije i Odluka o troškovima korištenja elektronske pošte);

- Usvojene su interne procedure o korištenju i uporabi informacijskog sustava i to: interne procedure o zaštiti i kontroli podataka i iste se dosljedno primjenjuju; izvršene su pravilne postavke za pristup Internetu i regulirano pitanje antivirusne zaštite podataka i usvojena su pravila i procedure pravljenja rezervnih kopija podataka i iste se kontroliraju i redovito primjenjuju.

Aktivnosti koje su u tijeku:

- Izrađen je novi Pravilnik o ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta i upućen na davanje suglasnosti Vijeću ministara BiH;

Preporuke koje nisu realizirane:

- Agencija se nije dosljedno pridržavala propisa iz područja računovodstva i financija koji su vezani za vršenje inventure;
- Nisu izvršena unapređenja u planiranju proračuna Agencije.

3. Nalazi i preporuke**3.1. Sustav internih kontrola**

Revizija je uočila određene nedostatke u sustavu internih kontrola¹ koji su velikim dijelom posljedica kašnjenja imenovanja direktora i odnose se na:

- planiranje proračuna nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definiranih ciljeva i zadataka poslovanja (vidjeti u točki 3.1.2.);
- Slabosti u planiranju i praćenju izvršenja proračuna za program posebne namjene «Anketa o proračunu stanovništva i uposlenosti» (vidjeti u točki 3.1.4).

Agencija nije dosljedno primjenjivala propise:

- iz područja računovodstva u dijelu koji se odnosi na inventuru sredstava i izvora sredstava (vidjeti u točki 3.1.3.).

¹Sustav internih kontrola podrazumijeva skup postupaka i mjera koje poduzima rukovodstvo u cilju osiguranja tačnosti i pravilnosti evidentiranja finansijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima, te učinkovitost, ekonomičnosti i efektivnosti trošenja javnog novca.

3.1.1. Upravljanje i rukovođenje

Ured za reviziju je utvrdio nedostatke u sustavu upravljanja i rukovođenja Agencijom, kao posljedicu kašnjenja u imenovanju direktora i zamjenika direktora Agencije. Posljedica se ogleda u tome da je Agencija poslovala po Odluci Vijeća ministara BiH o osnivanju Agencije za statistiku sve do kraja rujna 2004. godine kada je izvršeno imenovanje rukovodstva sukladno Zakonu o statistici BiH. Do imenovanja direktora, Agencijom je rukovodio zatečeni predsjednik Poslovnog odbora, koji je bio prinuđen samostalno donositi odluke koje nisu verificirane od kolektivnog organa rukovođenja jer su dva člana Poslovnog odbora samoinicijativno napustila Agenciju tijekom 2003. godine.

Zbog kašnjenja u imenovanju direktora, u Agenciji se i dalje primjenjuje postojeći Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu kojim su predviđena 24 radna mjesta koji nije prilagođen Zakonu o statistici, a trenutno je uposleno 16 izvršitelja. Direktor Agencije je sukladno svojim ovlastima sačinio novi Pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, koji je prihvaćen od strane Vijeća za statistiku i dostavljen Vijeću ministara na davanje suglasnosti i njegova primjena bi trebala započeti tijekom 2005. godine, kada se očekuje i rješenje nedostatka poslovnog prostora, kao ograničavajućeg faktora u prijemu predviđenog broja uposlenika. Popunom predviđenih radnih mjesta po tom Pravilniku osigurali bi se uvjeti za poslovanje te institucije kako je to propisano Zakonom o statistici.

Sve do kolovoza 2004. godine, kada je popunjeno radno mjesto referenta u računovodstvu, koji ujedno vrši poslove kontrolora – likvidatora, u Agenciji nije formalno postojalo razdvajanje funkcija u materijalno finansijskom poslovanju, tako da je sve poslove vezano za obradu i kontrolu dokumentacije vršila jedna stalno uposlena osoba. Do imenovanja direktora, Agencija je poslovala sa nepotpunim internih pravilima kojim se ograničava pojedinačno pravo na stvaranje pojedinih rashoda kao i njihova visina. U listopadu 2004. godine usvojeni su sljedeći interni akti kojim se bliže uređuje poslovanje Agencije: Pravilnik o internoj kontroli i reviziji materijalno finansijskog poslovanja; Odluka o formiranju Povjerenstva za provođenje interne revizije i otklanjanja nepravilnosti u materijalno-finansijskom poslovanju Agencije; Odluka o utvrđivanju visine blagajničkog maksimuma za Projekt posebne namjene; Odluka o sadržaju zahtjeva, načinu izdavanja i pravdanja putnog naloga i korištenje službenog automobila Agencije; Odluka o procedurama kontrole korištenja fiksnih telefona; Odluka o pravu na korištenje službenih mobilnih telefona i naknadi za njihovo korištenje; Odluku o procedurama kontrole korištenja reprezentacije i Odluka o troškovima korištenja elektronske pošte (e-mail).

Mišljenja smo kako su naprijed opisane slabosti imale za posljedicu odlaganje u vršenju zakonom propisanih aktivnosti te institucije.

Ured za reviziju preporuča rukovodstvu Agencije poduzimanje dodatnih aktivnosti u cilju implementacije usvojenog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, kao i na postupcima nužnim za brže rješavanje nedostajućeg poslovnog prostora, kako bi se osigurali uvjeti za učinkovito vršenje poslova iz ovlasti te institucije.

Utvdili smo kako je Agencija izradila Program rada i Izvješće o radu za 2004. godinu. Program rada dostavljen je Vijeću ministara BiH, bez prethodno pribavljenog mišljenja Ministarstva financija i trezora o finansijskim aspektima tog programa rada.

Ova obveza je propisana u točki 37. Odluke o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva uprave institucija BiH². U Agenciji nisu dobili službenu potvrdu Vijeća ministara o usvajanju programa rada za 2004. godinu.

Sukladno važećim propisima³ godišnja izvješća o poslovanju institucija BiH podnose se odvojeno i to financijsko izvješće se podnosi Ministarstvu financija i trezora, a izvješće o radu se podnosi Vijeću ministara BiH. Prema našem mišljenju ovakav način izvješćivanja ne daje cjelovitu informaciju o poslovanju institucija, jer se na dva mjesta podnose izvješća sa različitim sadržajem koji pojedinačno ne prikazuju stvarno stanje o ostvarenim rezultatima poslovanja.

Preporučamo rukovodstvu da ubuduće, prije dostavljanja programa rada na usvajanje Vijeću ministara BiH, prethodno pribavi suglasnost Ministarstva financija i trezora BiH na financijski aspekt tog programa, kako je to propisano navedenom Odlukom Vijeća ministara BiH, kako se ovakvi propusti ne bi ponavljali u budućem poslovanju Agencije. Mišljenja smo kako Agencija treba sačinjavati zbirna godišnja izvješća koji će sadržavati izvršene i neizvršene planirane aktivnosti zajedno sa financijskim pokazateljima o izvršenju proračuna i financijskoj poziciji te institucije. Ovakvim načinom izvješćivanja, organi kojim se podnosi izvješće o poslovanju, imali bi na raspolaganju konkretne komparativne pokazatelje o realiziranim operativnim aktivnostima i utrošenim financijskim sredstvima za te aktivnosti, što bi, prema našem mišljenju, unaprijedilo kvalitetu ocjenjivanja poslovanja institucija BiH. Smatramo kako se ova unapređenja u izvješćivanju trebaju realizirati u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH uz prethodnu suglasnost Vijeća ministara BiH.

3.1.2. Planiranje i izvršenje proračuna

Prijedlog proračuna Agencije za 2004. godinu izvršen je u ukupnom iznosu od 1.114.956,00 KM za planiranih 24 izvršitelja, od toga za tekuće izdatke iznos od 695.156,00 KM, kapitalne izdatke iznos od 69.800,00 KM i program posebne namjene »Anketa o proračunu kućanstava i uposlenosti« iznos od 350.000,00 KM. Ministarstvo financija i trezora BiH je bez prethodnih konsultacija sa predstavnicima Agencije izvršilo umanjeње proračuna tako da je isti odobren u iznosu od 575.360 KM za planiranih 14 uposlenih od toga: tekući izdaci u iznosu od 475.360 KM i program posebne namjene u iznosu od 100.000,00 KM. Na zahtjev Agencije, a zbog kašnjenja u usvajanju proračuna za 2004. godinu, Vijeće ministara BiH je, 08.04.2004. godine, odobrilo uporabu sredstava iz tekuće rezerve za tu instituciju u iznosu od 40.000,00 KM kao udio države BiH u Programu posebne namjene za izvršenje aktivnosti na projektu »Anketa o proračunu kućanstava i uposlenosti«, tako da je ukupno odobreni proračun za 2004. godinu iznosio 615.360 KM.

Kao posljedica nedostajućih dodatnih konsultacija, prije usvajanja konačnog proračuna Agencije za 2004. godinu, Ministarstvo financija i trezora BiH dana 30.11.2004. godine, izdalo je Agenciji Odobrenje za restrukturiranje rashoda u dijelu tekućih izdataka u iznosu od 15.800 KM zbog manje planiranih sredstava na poziciji »Izdaci za tekuće održavanje«. Struktura restrukturiranih sredstava prikazana je u tablici »Izvršenje proračuna Agencije za 2004. godinu«.

² Odluka Vijeća ministara BiH o načelima za utvrđivanje unutarnjeg ustrojstva uprave institucija Bosne i Hercegovine (Sl. Glasnik BiH broj: 12/03)

³ Zakon o Ministarstvima i drugim organima uprave BiH (Sl. Glasnik BiH broj:05/03); Zakon o izvršenju proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2004. godinu (Sl. Glasnik BiH broj: 23/04)

Ostvareni ukupni rashodi Agencije za 2004. godinu iznosili su 423.761 KM ili 191.599 KM manje od planiranih (realizirano je 79,96% od planiranih tekućih izdataka i 31,19 % od planiranih sredstava za program posebne namjene).

Pregled izvršenja proračuna Agencije za statistiku BiH za 2004. godinu prikazan je u narednoj tablici:

R. Br.	Vrsta rashoda	Odobreno proračunom 2004. god.	Restruk prorač. po Odluci VM	Tekuća rezerva	Ukupno proračun za 2004. (3+4+5)	Izvršenje proračuna za 2004.	Odstupanje (6 - 7)	Indeks (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Tekući izdaci	475.360	0		475.360	380.097	95.263	79,96
1.	Plaće uposlenih	277.200	0		277.200	236.359	40.841	85,26
2.	Naknade troškova uposl.	83.160	-5.000		78.160	40.012	38.148	51,19
3.	Putni troškovi	15.000	-4.000		11.000	3.084	7.916	28,03
4.	Izdaci za energiju	0	0		0	0	0	0
5.	Izdaci za komunalne usluge	25.000	0		25.000	24.177	823	96,70
6.	Nabavka materijala	20.000	-3.000		17.000	16.897	103	99,39
7.	Izdaci za usl. prijev. i goriva	6.000	-1.800		4.200	3.472	728	82,66
8.	Unajmlj. imovine i oprem.	0	0		0	0	0	0
9.	Izdaci za tekuće održavanje	7.000	15.800		22.800	18.227	4.573	79,94
10.	Izdaci za osiguranje	2.000	-2.000		0	0	0	0
11.	Ugovorene usluge	40.000	0		40.000	37.869	2.131	94,67
II	Tekući grantovi	0	0			0	0	0
III	Kapitalni izdaci	0	0			0	0	0
1.	Nabavka građevina	0	0			0	0	0
2.	Nabavka opreme	0	0			0	0	0
3.	Nabavka ostalih stal. sred.	0	0			0	0	0
IV	Programi poseb. namjene	100.000	0	40.000	140.000	43.664	96.336	31,19
	Anketa o proračunu domaćin. i uposlenosti	100.000	0	40.000	140.000	43.664	96.336	31,19
			0					
			0					
V	SVE UKUPNO (I – IV)	575.360	0	40.000	615.360	423.761	191.599	68,86
	Broj zaposlenih	14	0			15		

Agencija nije prekoračila pojedine stavke odobrenog proračuna niti ukupan proračun za 2004. godinu. Manje ostvareni tekući izdaci i izdaci za program posebne namjene financirani iz proračuna za iznos od 191.599 KM ukazuju na činjenicu da za Agenciju nije adekvatno izvršeno planiranje proračunskih stavki. Najznačajniji razlog se odnosi na propušteno upošljavanje planiranog broja uposlenih u toj instituciji prema predloženoj dinamici upošljavanja po kojoj je predviđeno upošljavanje novih izvršitelja u ožujku 2004. godine (Proračun odobren za 14 izvršitelja koji su trebali prema planu upošljavanju početi sa radom u prvom kvartalu, a stvarno uposlenih 15 od kojih je 4 uposljeno u drugoj polovini 2004. godine).

Svjesni činjenice da u kreiranju proračuna postoje ograničavajući faktori nametnuti od strane Ministarstva financija i trezora BiH, Ured za reviziju je i u ranijim izvješćima o izvršenoj reviziji Agencije, skretao pozornost na slabosti u planiranju proračuna Agencije, i davao preporuke da prigodom planiranja proračuna treba uzeti u obzir vlastite analize i procjene potrebnih sredstava, predviđene donacije, plan potrebnih kapitalnih sredstava, realne potrebe u ljudskim resursima, te da utrošak odobrenih sredstava prilagodi usvojenim operativnim planovima.

Na taj način bi se smanjilo odstupanje planiranog i odobrenog proračuna, a potrebna sredstva za izvršenje planiranih aktivnosti te institucije bi se svela u realne okvire.

3.1.3. Popis sredstava i izvora sredstava

Revizijom je utvrđeno da je Agencija izvršila inventuru sredstava i izvora sredstava sa stanjem na dan 31.12.2004. Direktor Agencije donio je Odluku o vršenju popisa i formiranju povjerenstva za popis stalnih sredstava i inventara i povjerenstva za popis potraživanja i obveza, a da nije određeno centralno popisno povjerenstvo, koja bi, prema Naputku Ministarstva financija i trezora BiH, o vršenju popisa za 2004. godinu broj:01-St4-50-6438/04 od 08.12.2004. trebala sačiniti Elaborat o izvršenom popisu i koordinira rad na aktivnostima provođenja popisa. Također smo utvrdili kako rukovodstvo Agencije nije donijelo Odluku o usvajanju izvješća popisnih povjerenstava o izvršenom popisu stalnih sredstava obveza i novčanih sredstava, što je prema navedenom Naputku bila obveza rukovodstva te institucije. Pored toga što redovna godišnja inventura predstavlja zakonsku obvezu, ukoliko se kvalitetno organizira i izvrši sukladno važećim propisima, stvara pretpostavke da sredstva i izvori sredstava budu prikazani u financijskim izvješćima na fer i istinit način.

Ured za reviziju preporuča rukovodstvu Agencije da ubuduće posveti više pozornosti prigodom organiziranja i vršenja inventure, te navedene aktivnost obavi kako to nalažu računovodstveni standardi i propisi koji uređuju to područje, kako se navedeni propusti ne bi u budućnosti ponavljali.

3.1.4. Program posebne namjene «Anketa o proračunu kućanstava i uposlenosti»

Prema usvojenom proračunu za 2004. godinu Agencije u stavci programi posebne namjene «Anketa o proračunu kućanstava i uposlenosti» planirana su sredstva iz Proračuna BiH u iznosu od 100.000,00 KM, a utrošena su na dan 31.12.2004. godine u iznosu od 8.749 KM.

Naime, revizijom je utvrđeno kako je Agencija planirala navedena sredstva za nastavak projekta «Anketa o proračunu kućanstava i uposlenosti» koji bi, prema postojećoj dokumentaciji trebala financirati talijanska Vlada putem Nacionalnog biroa za statistiku (ISTAT).

Po usvojenom financijskom planu projekta dio od 100.000,00 KM financirat će se iz proračunskih sredstava kao inicijalna sredstva za realizaciju projekta, a od strane talijanske Vlade predviđeno je refundiranje utrošenih sredstava za taj projekt. Praćenje realizacije projekta vrši se od strane ISTAT (Državna statistička agencija Italije), putem predstavnika koji je direktno angažiran u Agenciji od strane ISTAT-a. Projektom je predviđeno plaćanje dnevnica angažiranom domaćem osoblju (anketari i supervizori) i to 34,00 EUR za jedan dan, a 60,00 EUR za jedno ili više noćenja, putni troškovi u iznosu do 34,34 EUR i troškove zajedničkih sastanaka i nabavka opreme. Revizijom smo utvrdili kako je projekt realiziran sukladno usvojenoj strukturi rashoda i to:

Naknade	630.532,39 KM
Putni troškovi	5.041,90 KM
Komunalne usluge	86,00 KM
Nabavka materijala	786,00 KM
Usluge prijevoza i goriva	1.571,00 KM
Ugovorne usluge	25.456,90 KM
Nabavka opreme	10.716,44 KM
UKUPNO	704.190,63 KM

Temeljem zahtjeva Agencije za statistiku BiH u razdoblju od 09.01.-31.12.2004.godine, Vlada Republike Italije je izvršila refundiranje sredstava Programa posebnih namjena u iznosu 337.722,39 EUR ili 660.527,58 KM.

Temeljem podataka dobivenih potvrdom od strane Ministarstva financija i trezora BiH utvrdili smo da je to ministarstvo prihodovalo pod 31.12.2004. godine iznos od 70.735,67 EUR ili 138.346,95 KM koji je uplaćen od strane ISTAT-a 01.03.2005. godine kao refundiranje troškova za kolovoz i rujan 2004. godine, što je suprotno odredbama međunarodnog računovodstvenog standarda – Računovodstvo donacija i pomoći.⁴

Kada se od ukupnog iznosa refundiranih sredstava u 2004. godini, oduzme iznos sredstava refundiranih u 2005. godini (660.527,58 – 138.346,95) dobit će se iznos od 522.180,69 KM stvarno refundiranih sredstava u 2004. godini. Kako bi se pokrili stvarno nastali troškovi za taj projekt iz proračuna je potrošeno 182.010 KM, od kog iznosa je utrošeno iz tekuće rezerve 34.915 KM, a ostatak od 147.095 KM utrošen je iz proračuna sa stavke «Projekt posebne namjene» (odobreno proračunom 100.000 KM), što je za 47.095 KM više od planiranih sredstava.

Prema našem mišljenju, ovakav način poslovanja koji je doveo do prekoračenja proračunom odobrenih sredstava za navedeni projekt, rezultat je slabosti u planiranju proračuna koje se ogledaju u propuštenim naknadnim komunikacijama od strane Ministarstva financija i trezora BiH prema Agenciji, prigodom utvrđivanja konačnog plana proračuna, jer je u projekciji proračuna za 2004. godinu Agencija predviđjela iznos od 300.000 KM kao inicijalna sredstva za realizaciju tog projekta.

S obzirom kako se i u sljedećoj godini očekuje nastavak navedenog projekta, Ured za reviziju preporuča rukovodstvu Agencije osiguravanje takve koordinacije sa Ministarstvom za financije i trezor BiH kojom će se postići veći stupanj usklađenosti stvarno potrebnih sredstava iz proračuna za realizaciju tog projekta i poboljšati praćenje utroška tih sredstava kako se ovakvi propusti ne bi u budućnosti ponavljali.

3.1.5. Informacijski sustav

Rukovodstvo Agencije je donijelo strategiju razvoja i procedure za korištenje informacijskog sustava. Procedure za korištenje informacijskog sustava je potrebno distribuirati svim korisnicima i osigurati njihovo poštivanje, uz jasno definirane obveze i odgovornosti svih korisnika. Kako bi se informatički kapaciteti koristili na najbolji način, potrebno je na temelju donesene strategije razvoja definirati programe i projekte uvođenja poslovnih aplikacija i statističkih baza podataka, koje za sada ne postoje. Nezamislivo je imati modernu agenciju za statistiku bez korištenja statističkih alata podržanih informacijskim tehnologijama i bazama podataka, te ovom prigodom Ured za reviziju daje podršku i preporuku za uvođenje modernog načina poslovanja u ovu instituciju.

Rukovodstvo Agencije mora uzeti u obzir specifičnosti svog poslovanja i osigurati neometane uvjete rada informacijskog sustava i sve tehničke preduvjete za uspostavu novog informacijskog sustava, kao što je nabavka novih servera i proširenje memorije postojeće opreme. Također, Agencija bi trebala izvršiti klasifikaciju svih podataka, što će poslužiti pri definiranju prava pristupa podacima u elektronskom obliku.

⁴ Međunarodni računovodstveni standard – Računovodstvo donacija i pomoći definiše ovu poslovnu promjenu na sljedeći način:

«Pravna osoba može primiti donaciju kao kompenzaciju za rashode ili gubitke nastale u prethodnom obračunskom razdoblju. Takva se donacija priznaje kao prihod u razdoblju kad se prima, i to kao vanredna stavka ako je prikladno, te se objavljuje kako bi se osiguralo da je njen učinak sasvim razumljiv».

Napominjemo da će Ured za reviziju u svom Izvješću o reviziji poslovanja Ministarstva finansija i trezora za 2004. godinu detaljnije obraditi ovaj propust.

Revizijom je utvrđeno kako se rezervne kopije na korisničkim računalima ne prave redovito.

Ured za reviziju preporuča Agenciji, kreiranje dnevnog backup-a podataka, kako bi se spriječilo gubljenje bitnih podataka za funkcioniranje institucije, s obzirom da postoje svi tehnički preduvjeti.

4. KORESPONDENCIJA

Agenciji je dana 05.05.2005. godine, uručen Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji za 2004. godinu, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i očitovanja na nalaz revizije.

U ostavljenom roku od 10 dana, Agencija nije dostavila očitovanje i primjedbe na Izvješće revizije.

Izvješće za Parlamentarnu skupštinu BiH predstavlja Izvješće dostavljeno klijentu bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća.

5. Sažetak utvrđenih nepravilnosti i nedostataka

Revidiranjem poslovanja Agencije za 2004. godinu utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka u dijelu koji se odnosi na:

- kašnjenje u imenovanju direktora i zamjenika direktora Agencije, kao pretpostavke za uspostavu zakonske funkcije te institucije (točka 3.1.1. Izvješća);
- planiranje proračuna nije urađeno kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definiranih ciljeva i zadataka poslovanja (točka 3.1.2. Izvješća);
- nedosljedna primjena propisa iz područja računovodstva i financija u dijelu koji se odnosi na inventuru sredstava i izvora sredstava (točka 3.1.3. Izvješća);
- slabosti u planiranju i praćenju izvršenja proračuna za program posebne namjene «Anketa o proračunu kućanstava i uposlenosti» (točka 3.1.4. Izvješća);
- rezervne kopije na korisničkim računalima ne sačinjavaju se redovito, što može dovesti do gubitka bitnih podataka (točka 3.1.5. Izvješća).

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Samir Mušović

GENERALNI REVIZOR

Milenko Šego

**ZAMJENIK GENERALNOG
REVIZORA**

Dragan Kulina